No. 52. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Donderdag 2 Maart.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 27sten Februarij.

In de zitting der afgevaardigden van heden werd, nadat vooraf de heer *Duvergier de Hauranne* een rapport over een ontwerp voor het daarstellen van buitengewone openbare werken gelezen had, de discussie hervat over de nog overige gedeelten van de wet omtrent de organisatie der nationale garde van Parijs. Het voornaamste punt wat daarin overbleef was de verpligting omtrent het algemeen en eenparig dragen der uniform. De heeren *Salverte* en *Garnier Pages* verklaarden zich tegen het voorgesteld artikel; de laatste vooral beweerde, dat men daardoor op de stad Parijs eene onkoste van 100 millioen deed drukken, waarvan de overige deelen van Frankrijk bevrijd waren; hij zocht alle redenen te doen gelden, welke de leden die ongenegen zijn om de uniform te dragen, tot verschooning in het midden brengen, en vond hij het vernederend, dat men zich moest komen aangeven, als niet in staat te zijn om de vereischte kosten van 100 fr. te doen. Als verdedigers der bepaling traden de heeren *Agier* en *Clagenson* op; de uniform betoogden zij was volstrekt noodig om den militairen geest in gewigtige omstandigheden steun te geven, was noodig ingeval vereischt wierd dienst buiten de stad te doen, ten voorbeelde waarvan de vroegere bedrijven der nationale garden door hen werden aangehaald, terwijl men overigens de kosten door den heer *Pages* begroot, geenszins overdreven hield. De 5 eerste paragrafen van het artikel werden aangenomen; over de overige was men bij het vertrek van den post nog aan het beraadslagen.

Door den heer *Gasparin* werd in deze zitting een ontwerp omtrent de kiezersbeschrijvingen in eenige departementen aangeboden.

— Het aantal sprekers voor de wet op de onderscheiden regtsbedeeling is nog met acht vermeerderd. Men merkt op, dat niemand der leden over de wet wil spreken, maar alle, of zich er voor, of er tegen zich verklaren. Men verwacht de opening der algemeene beraadslagingen tegen dingsdag of woensdag.

— Het *Journal des Debats* dat tot heden de aanvallen van den heer *Fonfrede* slechts in algemeene bewoordingen en zonder hem te noemen beantwoord had, behelst thans een artikel, waarin het hem regtstreeks zoekt te wederleggen en zijn naam bijna in elke zinsnede voorkomt.

— Naar men zegt zullen met het begin van Maart zoowel het *Journal des Debats* als de *Gazette de France* hun formaat vergrooten, en den prijs der advertentie-regels van fr. 1,56 op 1 fr. verminderen. Het oogmerk van beide is, om met meer kans de concurrentie vol te houden tegen de nieuwe bladen, gelijk *la Paix* en *la France*, wier abonnementsprijs de helft minder is dan die der beide eerstgenoemde bladen.

— Het nommer van het nieuw engelsch dagblad *the Paris Sun* is gisteren op de post en in zijne bureaux in beslag genomen.

— Men verzekert dat ten gevolge der verklaringen van *Meunier* een soldaat van het 2de regiment, waarvan het depôt te Versailles is, in verzekerde bewaring is genomen, en in het verhoor zou erkend hebben, het voornemen te hebben gehad om den Koning te vermoorden. Om zijn doel gemakkelijker te bereiken, zou hij zich in dienst begeven hebben. Volgens anderen evenwel, had hij zulks gedaan, om, na den mislukten aanslag van *Meunier*, te beter zich aan de nasporingen te onttrekken.

— Van Bajonne schrijft men: » De karlisten hebben op de hoogte van Ascain eene redoute aangelegd, naar welker aanleg men zou zeggen, dat men ons grondgebied wilde bedreigen, alhoewel de afstand nog 3000 ellen is.

» De tijding van de executie van *Gomez* heeft zich nog niet officieel bevestigd; men denkt zelfs niet dat het vonnis zoo spoedig kan geslagen worden, daar het aantal getuigen niet minder dan 1100 bedraagt.

„ Alhier zijn de drie stukken met eenige kavallerie, die zaturdag te voren naar de grenzen getrokken waren, teruggekeerd."

— De tijdingen uit Madrid gaan tot den 19den. Aldaar had weder een schandelijk voorval plaats gehad. Eenige officieren die van den minister *Mendizabal* nog geene vergoeding hadden kunnen bekomen, wegens de door dezen in de cortes voor het korps officieren beleedigende uitdrukkingen, hadden zich naar zijn hotel begeven, en na eene hevige woordenwisseling, zich zoo ver vergeten, dat de minister door de gewapende magt uit hunne handen moest verlost worden; een tweetal hunner was gevangen gezet.

Eenige detachementen zouden de hoofdstad verlaten, om den voortgang van *Cabrera* in la Mancha te stuiten. Men schreef het alleen aan de achteloosheid van het ministerie toe, dat de karlistische benden nog in staat waren om het land aldus te verontrusten.

Uit Cadix had men van den 12den berigt, dat de generaal *Lopez* aldaar uit Havanna aangekomen is.

— Ter beurze hebben de fondsen zich nagenoeg op dezelfde hoogte gehouden; de 5 pCt. 79,60 à 90. Men wacht met ongeduld de discussie in de kamer over de scheiding van regtsbedeeling af. Er werden veel aandeelen in den ijzeren spoorweg van Parijs naar St. Germain aangeboden. — Het Spaansch actief heeft eene daling van 1 pCt. ondergaan; van 26⅝, 27, tot 25⅝. Men schreef die daling toe aan de maar, dat de karlisten het beleg van Bilbao hadden hervat, eene tijding die ongeloofelijk voorkomt, als men bedenkt, dat de Christinos in die streken thans wel het dubbele der magt van de karlisten hebben. De Portugesche fondsen zijn ook ¾ pCt. gedaald. De notering was heden (27 *Februarij*) 5 pCt. 109,60; 3 pCt. 79 60; Nap. renten 98,75; Portugal 3 pCt. 31¾; Sp. Ardoin 25⅝; Passive 7; Rom. L. 102⅜.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 26sten Februarij.

Sedert eenige dagen zijn de wachtposten alhier ter stede veel sterker dan te voren. Omtrent de redenen daarvan maakt men vele gissingen, vooral daar meer dan een derde der bezetting aan de *griep* ligt, en de dienst der overige troepen dus reeds van zelve zwaar genoeg is. Zulks wordt door sommigen met de laatste ontvlugting der studenten in verband gebragt.

— Te Darmstadt heeft de aldaar wegens hoog verraad gevangen zittende geestelijke *Weidig*, uit Oberglein, den 23sten dezer zich zelven van het leven beroofd, door met de scherven eener gebroken flesch zich de aderen open te snijden.

— De Oostenrijksche *Beobachter* behelst een berigt dat het Keizerlijk hof, wegens het overlijden van Koning *Gustaaf IV*, voor drie weken den rouw zal aannemen.

— In het thans officieel bekend gemaakte overzigt der geboorten in de provincie Neder-Oostenrijk, wordt medegedeeld, dat het getal der onechte kinderen aan dat der echte in de hoofdstad Weenen bijna gelijk staat; hebbende de onechte aldaar, in het jaar 1836, bedragen een getal van 3483 mannelijke en 3240 vrouwelijke, te zamen 6723 geboorten, en de echte 4216 mannelijke en 3963 vrouwelijke, te zamen 8179 geboorten.

— Van de Italiaansche grenzen wordt gemeld, dat ten opzigte van het schroomelijk misbruik der drukpers-vrijheid, 't welk tegenwoordig op het eiland Maltha plaats heeft, niet slechts de hoofden der Italiaansche staten, maar ook Oostenrijk en vermoedelijk zelfs Frankrijk, de ernstigste vertogen aan het Britsch kabinet hadden gedaan. Men voedde hoop dat deze vertogen niet zonder gevolg zouden blijven, dat het Britsch kabinet anders al te openbaar deszelfs gezindheid zou doen kennen, om de revolutionnaire vlam op het Italiaansche Schier-eiland te ontsteken; naardien, zoodls bekend is, het genoemde eiland de hoofdzetel van alle Italiaansche ontevredenen en woelgeesten is.

— In berigten uit Rome van den 15den Februarij wordt gemeld, dat de veroordeelden die de verbanning boven het verblijf in den kerker verkozen hebben, eindelijk met een Napolitaansch schip van Civita Vecchia waren afgezeild; onderscheiden hunner waren echter op het laatst nog van besluit veranderd, en wilden nu weder hun straftijd in de gevangenis doorbrengen, zeker rekenende dat zij door den tijd wel afslag zouden bekomen.

De zoon van Prins *Lucien* van Canino, don *Pietro Bonaparte*, die door de gewone regtbank ter dood was veroordeeld, dit welk doodvonnis in appel bij het hoog geregtshof, *la Sacra Consulta*, in eene tienjarige gevangenis was veranderd, had ook dit zijn vonnis, door de gunstige beschikking van den Paus, in altijddurende verbanning verzacht gezien. Onder geleide van een gendarme-officier is hij naar Civita Vecchia vervoerd, om daar op een vaartuig naar Engeland bestemd, te worden ingescheept. Aanzienlijke personen waren voor hem bij den Paus tusschen beide gekomen.

Men vleide zich te Rome dat het gezondheids-cordon aan de zijde van Napels weldra zou worden opgeheven.

— De Courant van Napels van den 11den Februarij behelst een uitvoerig artikel over den brand aan het koninklijk paleis, doch spreekt niet over de oorzaak noch over de grootte der schade.

Te Pompeï maakte men toebereidselen voor groote uitgravingen, die de koningin zoude bijwonen.

In den handel in olij was in den laatsten tijd veel levendigheid gekomen.

— In brieven uit Weenen van 17 Februarij wordt gemeld:

» Men wil hier weten, dat het aan den tegenwoordigen eersten minister *von Ruthardt*, gedurende zijne [illegible]

onze stad, gelukt is, den baron *Sina* te bewegen, om met zijn krediet de daarstelling en bevestiging der Grieksche bank te helpen bevorderen. De alhier gevestigde Grieken beweren, dat door de medewerking van dit onmetelijk rijke huis, de toekomst van het nieuwe Grieksche Rijk nog meer verzekerd zal worden. Zooveel is zeker, dat zulks een heilzamen zedelijken invloed moet hebben, daar de baron *Sina* door de Grieken van alle landen als een wonder van zijnen tijd vereerd wordt en zijn huis in alle Oostersche Staten, te Konstantinopel zoowel als te Athene en in Alexandrie, een onbepaald vertrouwen geniet."

— Te Weenen waren den 20sten dezer genoteerd: Bankactien 1371 %.

N E D E R L A N D E N.

[illegible], den 1sten Maart.

De door ons, op gisteren aangekondigde feestmaaltijd, door de alhier gevestigde loge *het vrij geweten*, ter eere van haren Grootmeester Nationaal gegeven, moet, naar mij vernemen, bijzonder luisterijk geweest zijn. Zijne Excellentie de Luit. Generaal Baron *van Geen*, de Kolonel *Hulst* der 8ste afdeeling, en een groot aantal staf- en andere officieren, zoowel uit deze stad, als uit de omliggende kantonnementen, hadden zich daartoe vereenigd. De volmaaktste orde en eensgezindheid hebben van den aanvang, tot aan het einde van dit broederlijk banket voorgezeten. Onderscheidene feestdronken, — waaronder die voor den geliefden Koning en voor den Prins *Frederik* der Nederlanden het voorwerp der feestviering, den Prins Veldmaarschalk, en andere vaderlandsche belangen, hebben uitgemunt — hebben de geestdrift onder de aanzittende broederen ten top doen stijgen. De Nederlandsche vrijmetselarij, altijd ijverende voor de belangen der menschheid, blijft steeds voorgaan in het opwekken en onderhouden van die maatschappelijke deugden en gevoelens, welke de hechtste steunen van den troon, de beste waarborgen van ware zedelijkheid, en de schoonste sieraden van het gezellige verkeer uitmaken. De loge *het vrij geweten*, drie malen door brand geteisterd, en telkens, luisterrijker uit hare asch herrezen, gaat daarmede voort, en het strekt ons tot een waar genoegen, om de pogingen door haar aangewend, eenen welverdienden lof te kunnen toezwaaijen.

— Dezer dagen zijn in de afdeelingen van de tweede kamer der Staten-Generaal onderzocht geworden de drie ontwerpen van wet, tot 's lands geldmiddelen betrekking hebbende, die haar den 15 Februarij, zijn voorgedragen geworden.

Wat aangaat het eerste ontwerp, omtrent de uitgifte van losrenten op een gedeelte der schuld, ten laste van de overzeesche bezittingen, heeft men, vrij algemeen, inlichtingen, over dit nog al ingewikkeld wets-ontwerp, gevraagd. Sommige leden hebben gemeend, dat hetzelve, zonder met eene toegezegde conversie van staats-papier in eenig verband te staan, geheel zal strekken om onzen schuldenlast te vermeerderen, waarom zij, indien de aangevraagde gelden niet volstrekt noodig waren, in bedenking hebben gegeven, of de voorgestelde maatregel geen uitstel zou kunnen lijden. Andere leden echter, hebben de zaak, welke bij dit ontwerp beoogd wordt, geenzins verwerpelijk geacht, en integendeel doelmatig geoordeeld, dat, daar eene uitgifte van 4 pCt. schuldbrieven, tegen een eenigzins redelijken prijs, op dit oogenblik onmogelijk is, men het benoodigde der bij de wet van 24 April ll. beschikbaar gestelde sommen door eene schuld, rentende vijf ten honderd, tracht te vinden; terwijl men het bovendien niet afgekeurd heeft, dat men tevens de creatie dier schuld wil laten strekken om eene poging, in het voorjaar van 1835 gedaan, doch welke door geen gelukkigen uitslag is bekroond geworden, wederom uit te delgen, indien dit laatste namelijk zonder te groote schade geschieden kan, en daarvoor, gelijk men vermoedt, overwegende redenen bestaan. Men heeft gevraagd, of de losrenten, ad 5 pCt. à pari zullen worden uitgegeven; of de regering goede vooruitzigten en waarborgen heeft, dat de voorgestelde leening zal gelukken; hoeveel 4 pCt. en geplaatst en alzoo genegocieerd zijn, en welke de overwegende reden is, om dat genegocieerd kapitaal, immers gedeeltelijk, buiten verpligting, tot 93 pCt. af te lossen, en alzoo boven deszelfs nog werkelijken koers, hetgeen bij in de plaats stelling van 5 pCt. fonds à 100 pCt. een nadeelig saldo van interest voor de schatkist moet opleveren. Wijders heeft men de aanmerking gemaakt, dat voor een kapitaal hetwelk bij de wet op 30 millioen berekend wordt, thans een kapitaal van slechts 24 millioen zal worden uitgegeven. Men heeft derhalve gevraagd, hoe, door dit zoo veel geringer bedrag, het doel dat men bij het beschikbaar stellen van een zoo veel grooter kapitaal voor had, zal kunnen worden bereikt. Men berekende dat daardoor een te kort van *f* 2,480,000 ontstaan zou. Ter gelegenheid van het ten aanzien van dit ontwerp plaats gehad hebbend onderzoek, is door eenige leden te kennen gegeven, dat zij vermeent hadden, dat er eene voordragt zou zijn gedaan omtrent de rente der *f* 140,000,000, in verband tot de renten der 5 pCt. werkelijke schuld, en tevens, dat in het algemeen de wet van 24 April 1836 geene gedeeltelijke uitvoering dir bepaling zou verkrijgen, maar dat ook wezenlijk gevolg zou worden gegeven aan het hoofdbeginsel van gezegde wet. Zij erkenden, dat de financiele gebeurtenissen in andere landen, te dezen eenige omzigtigheid gebieden, doch kunnen niet toegeven, dat de tegenwoordige toestand van geldmarkt en beurs zoo geheel verschillend is van hetgeen in April 1836 bestond. Zij herinnerden de woorden van wijlen den minister van financien, bij het overbrengen der begrootings-wetten op 20 October 1836, dat de destijds bestaande commerciele crisis, door vele kundigen voorzien, aan omstandigheden moet worden toegeschreven, welke aan ons nationaal crediet geheel vreemd zijn, en dikwerf voor ons vaderland als geheel tijdelijk en voorbijgaande kunnen worden aangemerkt. Zij kunnen alzoo niet toestemmen, dat er thans redenen bestaan zouden, om alle gevolg te weigeren aan de stellige toezegging, door een minister des konings gedaan, en waarbij wel degelijk de mogelijke loop van zaken in de eerste maanden van 1837 was in aanmerking genomen. Naar het oordeel dezer leden, verdienen de vele bedenkingen, welke tegen eene daarstelling van schuld, ten laste der overzeesche bezittingen, in den zin der wet van 24 April, zijn overgebleven, en de vele moeijelijkheden, die zich bij de steeds toepassing dier wet zullen voordoen bepaaldelijk eene nadere overweging. Deze leden bedoelen geenszins eene stellige meening op den voorgrond te plaatsen, doch zij verlangen alleen inlichting en opheldering, en wenschen aan de hooge regering gelegenheid te geven, zich nader te verklaren omtrent de verdere financiele voorstellen, welke wel thans niet in deze zitting aan de kamer zullen worden aangeboden.

Wat betreft het ontwerp, tot voorziening in de volle rentebetaling van de nationale schuld over 1837, hebben sommige leden het steeds klimmende bezwaar niet kunnen verbergen, hetwelk voor 's lands financielen toestand door eene zoodoende jaarlijksche vermeerdering van schulden wordt geboren; andere leden hebben den aanhoudend drukkenden toestand van onze openbare aangelegenheden betreurd, en voor de regering niet willen verbergen de donkere vooruitzigten, welke hen, ten aanzien van den staat onzer geldmiddelen, bij het onveranderd blijven van onze buitenlandsche betrekkingen, beangstigen; eene der andere afdeelingen heeft het betreurd, dat de regering als nog, door de voortduring onzer geschillen met Belgie de onderhevige voorziening moet voorstellen. Intusschen heeft men vrij algemeen het groot belang ingezien, hetwelk er voor 's lands crediet in de voldoening der rente van het zoogenaamde Belgische aandeel der schuld is gelegen, zoodat men niet dan hoogst ongaarne een voorstel der regering daartoe strekkende, en gepaard met eene aanwijzing van middelen, door eene weigerende stem zou afwijzen. Indien men derhalve zijne goedkeuring van het tegenwoordig ontwerp zou geven, verklaarde men daarbij, dat dit inderdaad met beschroomdheid geschiedde, en alleen in de hoop, dat door de Regering toch geene pogingen onbeproefd mogen worden gelaten, om, door eene billijke schikking met Belgie, aan den ongelukkigen toestand, waarin wij ons nu reeds sedert ruim zes jaren bevinden, en welke, bij voortduring, op 's lands onherstelbaar bederf moet uitloopen, een einde te maken. Eenige leden beweerden echter, dat de getrouw geblevene provincien, die door de kamer vertegenwoordigd worden, den last van *f* 8,400,000 niet op den duur konden blijven voldoen. Daar echter de Staten-Generaal telkens deze voorziening zagen voorafgaan van eenige mededeeling nopens den stand dier geschillen, zoo vertrouwt men dan ook thans, dat de Regering genegen zal wezen gelijke mededeeling te doen nopens dat, wat sedert de laatste staatkundige communicatie mogt zijn voorgevallen, daar toch alleen de hoogste nood de voortdurende toestemming der Staten-Generaal, in dezen voortdurenden last, kan regtvaardigen. Wijders heeft men aangemerkt, dat men niet weet waarom hier, ten einde het bedrag van *f* 8,400,000 te vinden, er eene creatie van schuld, ten beloope van 9 millioen guldens, à 5 pCt., zal plaats hebben; dat, wel is waar, het vorige jaar, wat de som betreft, een gelijk voorstel gedaan is, doch dat men toen tegen 4 pCt. wilde leenen, en men alzoo een grooter kapitaal noodig had dan thans, daar schuldbekentenissen à 4 pCt. natuurlijk beneden pari moesten worden uitgegeven, en dat er geene redenen bekend zijn, welke zouden moeten doen veronderstellen, of zelfs vermoeden, dat de koers van dit effect lager dan de nominale waarde zou worden gesteld. Voorts heeft men gevraagd, of het niet voldoende zou wezen, wanneer bepaald wierd, dat de renten voor de in Julij aanstaande benoodigde helft, op 1 April 1837, en die voor de wederhelft, op 1 October 1837, zullen ingaan en dus beide 3 maanden vóór den verschijndag, omdat men zich niet kan voorstellen, dat gelden, eerst op 1 Januarij 1839 te betalen, reeds negen maanden te voren zouden behoeven te worden genegocieerd. In eene andere afdeeling heeft men, nopens dezelfde aanmerking, verklaard, dat zoo men er al niet op aandringt, om, op het voetspoor van vroegere jaren, op dit oogenblik slechts in de betaling van 6 maanden rente toe te stemmen, men echter de toezegging wenscht te erlangen, dat geene uitgifte van zoodanige losrenten zal geschieden voor het bedrag van het tweede half jaar rente tot *f* 4,200,000, verschijnende ulto. December 1837, ten zij door het voortduren der tegenwoordige omstandigheden, de voldoening daarvan noodig mogt bevonden worden. Weder in eene andere afdeeling heeft men over hetzelfde onderwerp aangevoerd, dat de fondsen voor de beide halfjaren rente nu reeds te samen wierden aangevraagd, ofschoon het laatste halfjaar eerst op den 31 December 1837 in kas behoorde te zijn, en de Staten-Generaal meer dan twee maanden voor dien tijd weder te zamen moesten komen, als wanneer dezelve over dit halfjaar ra delegen konden. Voor het jaar 1836 was ook ieder halfjaar afzonderlijk aangevraagd, en men vond het ontmoedigend, nu reeds tien maanden vooruit te moeten vreezen, dat onze toestand alsdan nog dezelfde zou zijn. Daar men altijd alle leening, vele procenten beneden pari gedaan wordende, als uiterst nadeelig beschouwt, zoo heeft men den wensch geuit, dat er altijd zoo min mogelijk beneden pari worde geleend, en zoo kort mogelijk voor den tijd, dat men de gelden benoodigd heeft. Eindelijk heeft men gevraagd, waartoe het tusschenschuiven der Overzeesche bezittingen in dezen maatregel dienstig kan zijn? Of het niet zal veroorzaken een nutteloozen omslag, en of men deze operatie niet zou kunnen bewerkstelligen door eene negotiatie regtstreeks van wege het moederland zelve te doen, daar dit toch de renten moet waarborgen, en eventueel het geleende kapitaal zal moeten terug geven.

Betrekkelijk het ontwerp van wet, tot het toestaan van buitengewone uitgaven voor het loopende dienstjaar, is, onder anderen, aangemerkt, dat de thans aangevraagde som van *f* 10,663,400, voor oorlog, buitengewoon hoog is, vooral, wanneer men in aanmerking neemt, dat in 1835, als wanneer er nog geene algemeene verloven verleend en de schutterijen nog te velde waren, slechts

is aangevraagd, en bij de wet van 14 Junij 1833, is toegestaan geworden eene som van ƒ 10,581,366, en dus onder de meest bezwarende omstandigheden minder dan nu, terwijl die omstandigheden niet meer bestaan. Men kan zich niet voorstellen, waartoe zoo vele gelden zouden moeten dienen, en zulks te minder, vermits men op de laatst ontvangene rekening, wegens de algemeene begrootingen van inkomsten en uitgaven over de dienstjaren 1831 en vroeger, tot 1835, inziende, de raming der uitgaven, die het gevolg zijn van den voortdurenden staat van oorlog, over het dienstjaar 1834, toen de geheele schutterij nog te velde stond, uitgetrokken vond op ƒ 8,596,000, waarvan op 1 Januarij 1836 nog beschikbaar was ƒ 232,622,53. Men kon daarom, zonder de verzochte uiteenzetting en aanwijzing der sommen, even als bij de gewone begrooting plaats vindt, niet grondig over deze voordragt oordeelen, noch zich de bedenking oplossen, hoe, na het naar huis zenden der schutterij en de herhaalde verklaring der regering nopens de in te voeren bezuinigingen, thans ruim twee millioen voor buitengewone oorlogskosten meer kan geraamd worden, dan voor 1834, daar de raming voor de gewone dienst in beide jaren bijna even hoog uitgetrokken geweest is, waardoor de totale behoefte voor dit departement over 1837 op niet minder dan ƒ 21,603,400 wordt gebragt. Men heeft zijne bevreemding niet ontveinsd, dat, terwijl vele leden, vroeger, telkens, en met klem, beweerden, dat elf millioen te veel voor het gewone was, het nu blijkt, dat het leger, na de reductien van 1834, nog een al te ruim tantum voor den quasi-voet van oorlog kost. Tijdens het land in nood was, heeft men nooit zwarigheid gemaakt, tot vele millioenen toe te staan, als de regering noodig achtte; maar nu onze toestand toch meer van vrede dan van oorlog heeft, nu geen onmiddellijk gevaar ons bedreigt, nu betreurt men het droevige bewijs, dat, ten gevolge van ons vertrouwen, in 1835 en 1836, wel 22 millioen, in stede der toegestane 11 millioen, voor oorlog werden uitgegeven, en men voor 1837, nagenoeg eene dergelijke som noodig had. Men heeft het, op grond van een en ander, pligt geoordeeld, om niet blootelijk uit vertrouwen zijne toestemming te geven, maar om zich alvorens te overtuigen, niet alleen dat die uitgaven, tot het geraamd bedrag, onvermijdelijk noodzakelijk zijn, maar ook dat er genoegzame middelen bestaan, om dezelve te dekken. Wijders heeft men verlangd: 1°. dat aan de Staten-Generaal eene staatkundige mededeeling moge gedaan worden van hetgeen is voorgevallen, sedert de minister van buitenlandsche zaken het laatst, op last des konings, in de kamer is verschenen; hetgeen die minister toen aan het slot zijner rede heeft gezegd, schijnt het verlangen naar eene zoodanige nadere mededeeling allezins te billijken; daaruit zou, naar men meent, blijken, of er eenig redelijk uitzigt op eene eindschikking met Belgie bestaat, en of de onderhandelingen daartoe, na de laatstelijk ontvangene staatkundige mededeelingen, weder aangeknoopt zijn geworden; 2°. dat aan de Staten-Generaal, des noods vertrouwelijk, de berekening mogt worden overgelegd, welke voor de geraamde som van ƒ 10,685,400 tot grondslag heeft gestrekt; 3°. dat aan hen mogt worden bekend gemaakt, hoe veel er in de jaren 1835 en 1836 als buitengewoon voor oorlog is besteed geworden; 4°. dat het derde artikel der wet nader mogt worden toegelicht, ten einde de overtuiging te doen geboren worden, of te versterken, dat, om de som, in het ontwerp opgegeven, te vinden, er in de daad genoegzame middelen zullen kunnen worden beschikbaar gesteld. Men heeft overigens met groot genoegen gezien, en betuigt daarvoor zijnen dank, dat de regering eindelijk van voornemen is, naar luid der onderhavige concept-wet, geene rijks-uitgaven meer te doen, zonder medewerking der Staten-Generaal. Men houdt het er voor, dat men niet overeenkomstig met de de grondwet handelde, zoo lang de regering, zonder inzage of toestemming der wetgeving, gelden tot 's lands behoeften uitgaf; men geloofde dit te meer, naardien de middelen uit eene kas werden geput, waarvan de baten den lande toebehooren, en waaromtrent men de vertegenwoordiging, in gevolge speciale wetten, rekening verschuldigd was, en deze aan haar had toegezegd. Men vleit zich dienvolgens, dat de uitgaven, nu en voortaan, een geheel, op waarheid gegrond, zullen uitmaken, en in zoo verre zou men minder sterk drukken op de bijzondere aanmerkingen, welke op de hoofdsom, in de onderhavige concept-wet uitgedrukt, zouden kunnen vallen. Men erkende dat, tot bestrijding van de voorgeslagen credieten, geene onmiddellijke vermeerdering van lasten aan de natie wordt opgelegd, doch gaf te kennen, dat daardoor echter wel degelijk bezwaar voor de toekomst wordt geboren, daar toch de behoefte niet kan worden bestreden dan uit baten die anders een algemeen profijt zouden opleveren, en hetzij tot vermindering van lasten, hetzij tot uitdelging van schuld, in het belang der ingezetenen, zouden kunnen worden aangewend.

Naar men verneemt, heeft de regering bereids geantwoord op de verschillende tegen de ontwerpen gemaakte bedenkingen, en zich voorts bereid verklaard, om in comité-generaal, aan de kamer alle zoodanige inlichtingen en ophelderingen te geven, als de Regering in staat is aan haar mede te deelen

— Nopens den noodlottigen storm van Vrijdag jl. meldt men ons nader het volgende uit Raamsdonk:

»De dag van den 24sten Februarij was voor vele onzer Ingezetenen allernoodlottigst, daar van veertien arbeiders uit deze Gemeente op eene plaat in het Bergsche-veld, genaamd de Gester, door den buitengewonen hoogen vloed van dien morgen, met hevigen storm uit het noord-westen, overvallen en de keet tot hun verblijf dienende door de woedende golven weggespoeld zijnde, tien derzelven jammerlijk in de golven zijn omgekomen; hebbende slechts twee, door zich nog in tijde aan het wegspoelende dak der keet vast te klemmen, hetwelk daarop aan de nabijrige wal is gedreven, het leven gered, terwijl de twee nog overgeblevenen, na gedurende vier uren tot aan den hals in het water gestaan te hebben, zich tegen de woedende golven aan de overgeblevene palen der keet vasthechtende, nog gelukkig door eenige arbeiders van hier, die zich mede, verder op, in nood bevonden hadden, doch nu, terwijl het weder eenigzins bedaard was in hun vaartuig huiswaarts keerden, indien staat gevonden, gered en aan hunne wanhopende betrekkingen terug gebragt zijn. De toestand dier ongelukkigen moet schrikbarend geweest zijn, daar zij zelven op het punt van te bezwijken waren, na tien hunner lotgenooten, den een voor, den anderen na, te hebben zien wegzinken, waarvan de lijken bereids alhier zijn aangebragt en waardoor zes huisgezinnen hunne kostwinners verloren hebben en in de uiterste armoede en droefheid gedompeld zijn; wordende dezelve dan ook aan de bekende menschlievendheid onzer landgenooten aanbevolen, terwijl het Gemeentebestuur zich gaarne met de ontvangst der milddadige giften, welke men tot leeniging van dien ramp aan hetzelve zoude willen inzenden, zal belasten en de uitdeeling daarvan naar billijkheid zal regelen.«

— Ter gelegenheid van den verjaardag van Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, is er te 's Hage aan het hotel van Z. K. H. een dejeûner geweest; des middags was er groot gala-diner van 84 couverts ten hove.

De Spaansche Ardoins zijn heden ter Antwerpsche beurs vrij aanmerkelijk gedaald op het bekend worden van een lager afkomend merk uit Parijs. Geopend met 25 daalde de koers tot 24¼ en is op die hoogte ook na de sluiting gebleven. Men zeide dat er koeriers met nadeelige tijdingen van het leger der koningin in het Noorden van Spanje, aangekomen waren. De notering was heden (28 *Februarij*) Belg. 100½; O. Metall. 103¾; *Spanje Ardoin* 24⅜, 24¼; Difered 8⅝; Nap. renten 92¼; B. Tavoliere 60; Sicil. 98½; Rom. L. 101; Certif. te Antw. 98¼; Braz. 85½. — Wisselkoers op Amsterd. en Rott. pari.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — De verdienstelijke geneesheer en met roem ook buitenlands bekende physioloog, Dr. G. R. TREVIRANUS, is den 16den dezer te *Bremen* overleden. — Het luchtverschijnsel op den 18den dezer in het grootste gedeelte van *Europa* waargenomen, heeft bijzonder de aandacht der sterrekundigen te *Koblentz* getrokken. Volgens een berigt van daar, zou het roode licht, hetwelk men bijna algemeen voor het Noorderlicht hield, vermoedelijk door het teruggekaatste licht van de planeet *Mars*, die op dien avond achter de maan doorging, zijn te weeg gebragt. Volgens de daar gedane waarnemingen vertoonde zich tegen 7½ uren, toen *Mars* nog op eenigen afstand van de maan stond, tegen het Oosten een ligt rood, hetwelk tot 8 uur in het schoonste purperrood veranderde en zich naar het noorden verspreidde, zonder nogtans den horizont te raken. Na 9 uur, eenigen tijd door eene ligte wolk verzwakt zijnde, verhief zich het rood weder, en om 11 uur 7 minuten, toen *Mars* achter de maan ging, verspreidde zich hetzelve steeds meer naar het westen, en eindelijk om 12 uur tot naar het zuid-westen, zoodat het zich van het oosten over het noorden en westen naar het zuidwesten, in eene bijna ringvormige gedaante verspreidde, waarvan de maan op tamelijken afstand het middelpunt uitmaakte. Om half een uur, toen *Mars* weder te voorschijn kwam hield het verschijnsel op. Merkwaardig was het nog, dat de in de nabijheid zich bevindende *Venus*, door den teleskoop waargenomen, gedurende den doorgang van *Mars*, de schitterendste roode schakering van kleuren opleverde. — In de vorige maand is op het Berlijnsch tooneel een nieuw treurspel opgevoerd, de *Venetianen* geheeten, van den bekenden schrijver L. RELLSTAB, waarvan het geheel een zamenhang van moord en gif, inquisitie en bloedschande moet uitmaken. Bij de kenners heeft dit nieuw product dan ook maar weinig bijval gevonden. — Eenige voorname geneeskundigen te *Weenen* hebben het ontwerp gevormd en zich met het verzoek tot vergunning aan den Keizer gewend, om namelijk eene geneeskundige vereeniging daar te stellen, welke zich met al het merkwaardige, dat in het vak van geneeskunde voorkomt, zal bezig houden en na rijp onderzoek haar oordeel deswege aan de hooge regering indienen, om deszelfs ondersteuning en medewerking voor hetgeen nuttig bevonden wordt te verwerven. — De beoefening der vreemde talen is in de laatste jaren ook bijzonder in *Duitschland* toegenomen. Een nieuw bewijs daarvoor is de verschijning van een engelsch dagblad te *Weenen*, 't welk tot titel heeft gekozen *the Englishman.* — Ter gelegenheid van het onlangs gesloten huwelijk tusschen de Prinses ELIZABETH van *Pruissen* met den Prins KAREL van *Hessen* werd door Dr. S. KUNZEL te *Darmstadt* een welgeslaagd gelegenheidstuk vervaardigd, waarvoor de groothertogelijk hessische muzijkdirecteur THURN de muzijk stelde. Beide heeren hebben thans van Z. M. den koning van *Pruissen* de gouden medaille ten geschenke bekomen, die ter gelegenheid van het gezegde huwelijk door den kunstgraveur LOOS te *Berlijn* werd vervaardigd. Op de eene zijde dezer keurige medaille ziet men de beide borstbeelden der jonggehuwden met het opschrift *Elisabet Regia Princeps Borussiae, et Carolus Princeps Hassiae Rhenanae.* Op de keerzijde is Hymen met een bruidsfakkel afgebeeld; boven zijn regtervleugel prijkt een gekroonde Arend, waarneven een Genius, bloeijende leliën strooijende; ter linkerzijde is een gekroonde Leeuw, aan wiens zijde een Genius met een roods in de hand; beneden staan de woorden: *Nuptiae Augustorum celebratae Berolini d. XXII Oct. MDCCCXXXVI.* Het omschrift draagt: *Principum Amor, Populorum Concordia.*

ENGELAND. — Tot heden was het onbekend, wie de schrijver is geweest der vermaarde *letters of Junius.* Men wil thans dat de ontdekking daarvan gedaan zij. De schotsche Baronnet D. BREWSTER, in de papieren van zijn grootvader MACPHERSON, den bekenden vertaler van *Ossian*, eenige brieven in den eigen kernspreukigen stijl vindende, zelfs geheele denkbeelden en phrasen; zooals men die in

genoemde brieven aantreft, vond zich nader bevestigd in de opvatting, dat deze brieven van dezelfde hand waren als die van de *brieven* van *Junius*, door de vergelijking van het *fac simile* van deze, in 1812 uitgegeven. De gevonden brieven voeren de handteekening *van* MAC-LEAN. De heer BREWSTER zal binnen kort nader in een werk bekend maken, wie deze MAC-LEAN is geweest. — Op aanbeveling van het commite van het Huis der Gemeenten, om de gelegenheden voor het bezoeken van het Britsch Museum gemakkelijker te maken, hebben de commissarissen bepaald, dat de toegang tot hetzelve thans dagelijks zal geopend zijn. Het aantal bezoekers is dan ook verbazend: op één dag van het verleden jaar werd het Museum door 9000 personen bezocht, en het gezamenlijk getal gedurende het laatste tijdvak bedraagt 383,000.

FRANKRIJK. — De Universiteit heeft een nieuw verlies geleden, door het overlijden van een van deszelfs oudste leden, de heer DUMAS, provisor aan het koninklijk collegie van KAREL V, die den 24sten dezer in den ouderdom van 82 jaren overleden is. — De Akademie van opschriften en fraaije letteren heeft tot lid gekozen de heer MICHAUX, ter vervanging van wijlen den markies MARBÉ-MACBOIS. — Door de zesde kamer der correctionele regtbank te *Parijs* werd voor weinige dagen een geschil beslecht van een' bijzonderen aard tusschen de eigenaars der beide te *Parijs* uitkomende engelsche dagbladen. De heeren GALIGNANI, eigenaars der *Galignani's Messenger*, [illegible] in wegens laster hun in den *Paris Sun*, een onlangs in de hoofdstad eerst nieuw verschijnend engelsch blad, aangedaan, door te hebben verklaard, dat de *Galignani's Messenger* eene valsche vertaling van de jongste aanspraak des konings had gegeven, en het land te kort gedaan, door de bepalingen van het port reglement te ontduiken. Het schijnt dat de schrijvers van de *Paris Sun* hunne aantijging niet hebben kunnen staven, althans zij zijn tot 2000 fr. boeten en 1000 fr. schadeloosstelling aan de heeren GALIGNANI veroordeeld. — De zesde druk van het werk des heeren THIERS *histoire de la révolution française*, wordt thans ter perse gelegd; dezelve zal bestaan uit 10 deelen in 8°, of 100 liv. à 50 cs. Van de vorige drukken zouden meer dan 36,000 exemplaren verkocht zijn geworden. — Den 3den April zal te *Parijs* het fonds der heeren gebroeders DE BURE boekhandelaars der koninklijke bibliotheek verkocht worden. Dit fonds onderscheidt zich vooral door de beste uitgaven der klassieke Grieksche en Romeinsche schrijvers. Onder anderen vindt men in deze verzameling, eene collectie der oude schrijvers *cum notis variorum* in 88 deelen in 8°, in marokijnen banden gebonden.

AZIË. — Het te Londen onder den naam van *East India Magazine* maandelijks verschijnend tijdschrift, vermeldt een aantal bijzonderheden over een' man, te *Jaisulmer*, in het Indisch district *Dehli*, die zich levend liet begraven en na een maand tijdsverloop weer tot het leven terug kwam of gebragt werd. Hoezeer het verhaal, gelijk de zaak zelve, om volkomen geloof te verdienen, vrij wat meerder waarborg voor de echtheid vereischt, geven wij hier, aangezien men meermalen voorbeelden heeft gezien, dat de natuur somwijlen een groot vermogen van opschorting des levenswerking bezit, een kort uittreksel van den brief daaromtrent door den engelschen luitenant der genie, BOILEAU, geschreven, die op het tijdstip van het voorval, van gouvernementwege belast was met het doen in den omtrek van trigonometrische opnemingen. De plaats waarin de bewuste persoon begraven werd, was een klein steenen gebouw van twaalf voeten lengte en acht breedte; een gat werd in den vloer gezaagd van omtrent drie voet lang en derdehalf breed en omstreeks op een gelijke diepte uitgehold; hierin werd de persoon, geheel met een wit kleed bedekt, in eene zittende houding geplaatst; twee zware steenen werden op de opening gelegd en deze met eenige aarde overdekt, waardoor alle lucht onderschept werd; de ingang werd toegemetseld en eenige personen daar buiten geplaatst, om alle bedrog voor te komen. De persoon die zich zelven vrijwillig deze proef of taak oplegde, had in de laatste dagen vóór zijne begraving niets dan een weinig melk, zooveel als slechts tot levensonderhoud noodig was, gebruikt, om de werking der verteerings-organen zoo gering mogelijk te maken. Zijn grootste vrees was voor de witte mieren, waartegen hij verscheiden linnen lakens op den bodem van het gat had laten spreiden. Na verloop van eene maand werd de muur van den ingang doorgebroken en de man uit zijn graf gehaald. Men vond hem in een volkomen staat van gevoelloosheid, de oogen dof, de handen gesloten, de buik ingetrokken, en de tanden zoo sterk op elkanderen gesloten, dat men die met een ijzer werktuig moest scheiden, om hem eenig water toe te dienen. Allengskens kreeg hij zijne zintuigen en het gebruik zijner leden terug, was zeer zwak en bevreesd dat zijn maag en ingewanden hunne werkingskracht zouden verloren hebben; doch spoedig was hij geheel hersteld en gezond als te voren. Men zeide, dat deze man zich sedert lang geoefend had om de ademhaling op te houden, door den mond gesloten te houden en door met de tong de binnenopening van de neusgaten te sluiten. Dit zoo zijnde, heeft hij zulks moeten doen, terstond nadat hij in zijn graf besloten was en vóór de weinige levenslucht, die hij bij zich had, nog was bedorven. Om de tong nu in de binnenopening der neusgaten te brengen totdat, de ademhaling geheel onderschept is, moeten de kakebeenen volmaakt vereenigd zijn en op elkaêr sluiten. Wat hier overigens van zij, het is bekend, dat de slaven in Zuid-Amerika zich-zelve het leven benemen, door de ademhaling door middel hunner tong den doorgang te beletten. Als reden voor de proeve werd het geldgewin opgegeven. De man had, na vruchteloos wachten op de belooning, een kameel gestolen van die hem de toezegging had gedaan, en was daarmede weggevlugt. — De duitsche geleerde VON SCHUBERT, die eene wetenschappelijke reis door het Oosten doet, is den 4den Januarij in goeden welstand te Cairo aangekomen. Hij scheen van zijnen togt naar het oude *Thebe* te hebben afgezien, en zou nu de reis naar den berg *Sinai* en vervolgens naar *Syrie* aannemen.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (28 Februarij) was de notering der fondsen als volgt: Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{15}{16}$, $\frac{7}{8}$; dito 5 pCt. $100\frac{1}{2}$; Kansb. *f* $22\frac{3}{8}$; Amort.-Synd. $4\frac{1}{2}$ pCt. $93\frac{1}{2}$; dito $3\frac{1}{2}$ pCt. $76\frac{5}{8}$; Handelm. 185; Ard. van 85 [illegible], $25\frac{9}{16}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$; dito coup. 42; Uitgest. $8\frac{5}{8}$; Pass. $7\frac{3}{8}$.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.